

AUSTAVINDEN

Jul 2019

40 år

Organ for Vidrek Grendelag

40. årgang

Austavinden

40. årgang

Redaksjonen 2019

Martin Indregard
Tlf. 90 77 24 97 Epost: martini@online.no

Trond Østrem
Tlf. 99 31 77 10 Epost: trond.ostrem@uit.no

Torgunn Olsen
Tlf. 97187286 Epost: torguno@online.no

Torill Ranheim Hansen
Tlf. 91 13 44 93 Epost: torilr.hansen@gmail.com

Layout: Anders Øgsnes
Tlf: 90 98 61 17
Epost: adm@hildringstimen.no

Austavindens hjemmesider:

www.vidrek.no/Austavinden.

Der finnes alle årgangene fra 1979 til i dag. Kjell Olav Ravn kan også skaffe de eldste årganger på CD. tlf. 9099731 6 epost: kor@virak.no

Utgiver: Vidrek grendelag Opplag: 75 eks.

Medlemskap i grendelaget kan tegnes av alle som er interessert i bygdas ve og vel. Styreplassene og stemmerett er imidlertid forbeholdt fastboende.

Enkeltmedlemskap med Austavinden kr. 300 pr. år –
Familiemedlemskap med Austavinden kr. 400 pr. år –
Bare Austavinden: kr. 175 pr.år inkl porto
Betaling til konto: 4520.07.11 703
Betaling på giro/nettbank: husk å skrive hvem beløpet er fra!

Forsida:

Redaksjonslederen har ordet

40 ÅR MED AUSTAVIND!

Heilt utruleg kor fort tida går! At det er 40 år sida vi starta opp med grendelag og Austavind her på Vidrek er på kanten av det man kan tru. Men kalenderen lyg ikkje. Så her står vi!

Det var altså i 1979 det skjedde. Stiftingsmøtet for grendelaget gjekk føre seg 4. november. Formålet var: Å fremme fellesskapet og å stimulere til samvær og hygge i bygda. Bidra til å løse felles problemer og være et organisert talerør utad i spørsmål som angår Vidrek.

Sist på 70-tallet var bygda under press. Skolen var lagt ned i 1972, da Skjombrua var ferdig, og ungane begynte å gå på Håkvik skole. Det som no er grendehuset vårt, var utleid til Narvik Everk, som brukte det til lager for el-materiell. Det bygningsmessige forfallet var markant.

Men ideen om at bygder kunne organisere seg og skape sine egne talerør var levande på 70-tallet. Erfaringa frå EEC-kampen, der bygde-Norge klarte å gjere seg svært godt hørt, satt enda i folk. Og da noen sommaren 1979 begynte å tale frampå om en ny idé som hadde dukka opp – grendelag – var det lett å samles om at dette trengte vi. Og så godt som alle blei med. I det første styret blei eg formann, Albert Olsen nestformann, Toril Ranheim Hansen sekretær, Jenny Johansen kasserar, og styremedlemmene var Karl-Gunnar Bjerkelund, Osvald Eilertsen og Tore Kongsbakk.

Grendelaget hadde frå starten eit «Grunn- og planutvalg», som skulle følge med på offentlige plansaker som gjaldt Vidrek. Og snart satte utvalget i gang med å lage en soneplan for Vidrek. Fredning av Vidrekøyen var ei anna sak utvalget starta opp. Vi hadde ei Fritidsgruppe som skulle ta seg av idrett, kurs og kulturarbeid, og her var lysløype og bygdekino prioriterte saker. I tillegg hadde vi Barnegruppa, med tiltak for å samle dei minste til samvær.

I ettertid kan vi nok sjå at vi ikkje klarte å løyse alle desse oppgåvene. Mange av dei var kanskje litt for store for ei så lita bygd. Likevel fekk Vidrek Grendelag utruleg mykje å seie for livet her i bygda, ikkje minst når det gjaldt å fremme sosial trivsel. Samlingspunktet Grendehuset, som bygda etter kvart fekk styringa med, har betydd utruleg mykje for bygda – i 40 år. I år er det også 70-årsjubileum for den nye skolen på Vidrek som sto ferdig i 1949, og som i dag er grendehuset. Vi er ganske mange som trødde våre skolesko der mellom 1949 og 1972!

Og så Austavinden, då! De første redaktørane var Jenny Johansen og ungguten Tore Kongsbakk (det var han som tegna Råntind-logoen vår). Avisa blei produsert på «sprit-duplikator», var handskriven og handtegna i stor grad, og skulle komme ut så ofte det var grunnlag for det. Faktisk kom den ut med 4 nr. i året fram til 1986, og deretter med 3 pr år til og med 1990. (Og alt ligg lagra på grendelaget sine heimesider på www.vidrek.no). At avisa, også som «julehelsesingsblad», har blitt ein kjær tradisjon for fastboende og utflytta Vidrekværingar, har vi mange bevis på.

Når Vidrek no er ferdig med mange års periferi-tilvære i Ankenes kommune (frå 1884) og så i Narvik kommune (frå 1974), og blir eit sentralt område i Nye Narvik (75 km til Kjøpsvik, 50 til grensen med Evenes), får vi berre vone det blir til gagn og utvikling for bygda i minst 40 nye år!

Austavinden leve!

Martin

AUSTAVINDEN

ÅRG. 1 DESEMBER 1979 NR. 1

VIDREK GRENDELAG STIFTET

I dette nummer, bl. a:

VEDTAKTER TIL VIDREK GRENDELAG

RAPPORTER FRA:

KONSTITUERENDE MØTE

BARNEUTVALGET

GRUNN OG PLANUTVALGET

FRITIDSUTVALGET

Sidene 1-9

NY AVIS

ORGAN FOR VIDREK GRENDELAG

I forbindelse med at Vidrek Grendelag er stiftet, er det også startet en avis på Vidrek. Avisen har fått navnet AUSTAVINDEN etter den gamle skoleavisen og et annet kjent element på Vidrek. (Det er selvsagt anledning å komme med andre forslag til navn.) Avisen kommer til å bli et organ for Vidrek Grendelag. Vi kommer til å skrive om saker, møter, og ellers om

gløtt som angår laget. Og selvfølgelig kommer vi til å skrive om forskjellige andre ting som er fra eller om Vidrek. Avisen kommer ut etter tilgangen på stoff. Send derfor bidrag, f.eks. en god historie, vitser, fortell om gamle dager. Vi vil også ha en "Leserens Mening". Alt er av interesse.

VI ØNSKER ALLE VÅRE FREMTIDIGE LESERE
EN GOD JUL OG ET GODT NYTTÅR!

Året som har gått i Vidrek grendelag

Styret

har i inneværende år bestått av Trond Østrem, Rosa Marteinsdotter, Svein Ravn, Torgunn Olsen og Johnny Johannesen. Det har så langt i år vært avholdt sju styremøter og to medlemsmøter.

Solkafé

Lørdag 9. mars arrangerte husflidsgruppa solkafé. Dette ble en hyggelig møteplass med mat og kaffe og mange fine husflidsprodukter. Arrangement er nærmere omtalt et annet sted i bladet. Anders, dersom vi får noe fra Anita R. kan det som er merket med gult stå som det står. Hvis ikke, må det strykes.

Vaskedugnad

Lørdag 27. april møttes bygdefolket til vaskedugnad. Den ble litt enklere enn vanlig, siden flere rom var nymalt etter tidligere dugnader. Mange hadde også tatt turen innom huset og svingt vaskekosten tidligere i uka.

Rusken

Vi møttes 8. mai kl. 17.00, og denne gang ryddet vi helt i egen regi. Svevia skulle egentlig ha kjørt sikkerhetskurs med oss, men de fikk aldri gjennomført det. De hadde dermed ikke lov å la oss arbeide for dem, og vi fikk følge-lik ikke noen godtgjøring for utført arbeid og måtte selv kvitte oss med søpla. Vi ryddet den vanlige strekninga fra elva og rundt Røsåshalsen, og vi samlet et velfyllt tilhengerlass. Været var bra, og vi avsluttet med ei trivelig stund rundt kaffebordet.

17. mai

Det blåste friskt, men det var heldigvis oppholdsvær. Tøget gikk som vanlig fra Gjerdhågsvingen og til grendehuset. Tradisjonen tro var det sanger og leker, mat og kaffe, og folk hygget seg utover ettermiddagen. En stor takk til komiteen som la til rette for et fint arrangement.

Utleie

Det har vært bra med utleie, særlig på våren og forsommeren. Huset er i bra stand etter det omfattende oppsingsarbeidet som er gjort, og da er det desto triveligere å ønske leietakere velkommen til grendehuset.

Alarmanlegg

I mange år har vi plagdes med et ustabilt alarmanlegg som utløste falske alarmer til alle døgnets tider. Det ble vedtatt å bytte det ut med et nytt, og i slutten av april la vi signalkabel fra de enkelte sensorene og til alarmsentralen. Hålogaland Lås og Sikkerhet monterte alarmer, og den har fungert upåklagelig siden den ble satt i drift i midten av mai.

Eiendomsskifte

På vårparten hadde vi et par møter med kommunenseiendomsavdeling, og på seinsommeren fikk vi tilsendt skjøte på resten av tomta, og vi overtok huset vederlagsfritt. Eiendommen er dermed vår, med de muligheter og det an-

En blid vaskedugnadsgjeng puster ut med en kopp kaffe!

svar som følger med det. Etter planen skulle Narvik Vann inspisere avløpsanlegget, men dette er utsatt til våren på grunn av tidlig snøfall.

Julebasar

Julebasaren er omtalt annet sted i bladet. Det ble et godt besøk og vellykket arrangement som sikrer at vi kan drive laget på en forsvarlig måte.

Advent

Vi pleier vanligvis å arrangere adventskafé første søndag i advent, mens vi tenner juletreet. I år var flere i styret bortreist denne helga, så vi valgte å avlyse. En stor takk til Torgunn som har skaffet til veie og pyntet ei flott julegran som kan spre lys gjennom advents- og juletida.

Jubileum

Grendelaget er 40 år, og huset er 70 år i år. Det har vært et hektisk år med store oppgraderinger og eiendomsskifte, så vi valgte å skyve jubileumsmarkeringa litt ut i tid. I februar skal vi feire oss selv.

Styret takker for et spennende år med et godt samarbeid og mange velvillige hender som har vært med å ta i et tak.

For styret,
Trond Østrem,
leder

Virak utmarkslag i 2019

Laget hadde årsmøte 24. mars, og dette styret ble valgt:

- Martin Indregard, leder
- Gunnar Hansen, nestleder
- Øyvind S. Eidissen, sekretær
- Ivar Ravn, kasserer
- Sølvi Øgsnes, styremedlem

Elgjakt

Hovedaktiviteten for laget er så utvilsomt elgjakta. Laget er innmeldt i Ballangen storvald, sammen med 10 andre vald mellom Efjorden og Skjomen. Dermed er det felles driftsplan og avskyttingsavtale for nesten hele dette området.

Utmarkslaget fornya jaktavtalen med Marit Helene Hansens jaktlag, der de fleste jegerne kommer fra Tromsø. I år har det vært med 2 lokale jegere fra Vidrek. Jaktavtalen gjelder i 3 år (2019-21). Fellingskvoten er 7 dyr disse årene: 2 okser, 1 ku og 4 ungdyr (halvannaåringer eller kalver). Det forelå til årsmøtet et forslag om å redusere jaktkvoten, ut fra ei betraktning om at det var lite dyr her nå sammenlignet med tidligere år. Dette argumentet ble så å si torpedert av elgene sjøl, da det i februar samla seg 14 elger på Skråpen, og dette ble filma og slått stort opp i Fremover.

Jakta i høst har gått fint. Da Austavinden hadde deadline, var det bare et ungdyr igjen å felle før jaktstutt 23.12. Det er også rapportert at det er observert bra med elg i løpet av jakta.

Fiske

Kultiveringstiltak for Klubbvatnet er nå ferdig, mens det gjensto 2 år av uttynningsfisket i Jollvatnet. Størrelsen på

fisken i disse vanna er allerede tydelig økt siden tiltakene starta.

Telefonstolper.

Utmarkslaget vedtok også et krav til Televerket/Telenor om å få fjerna alle telefonstolpene som ikke lenger er i bruk (se egen artikkel).

Martin

Tilsyn av private avløpsanlegg

I slutten av august ble alle innkalt til felles informasjonsmøte på Ankenes Sanitetshus med Narvik Vann.

Narvik Vann utgjør forurensningsmyndigheta til Narvik kommune. De forholder seg forurensningsforskrifta som igjen ligger under forurensningsloven.

De fortalte at de vil føre tilsyn med våre private avløpsanlegg i løpet av høsten. Dette har vært gjort i Beisfjord, Håkvik osv, og skal fortsette i den nye storkommunen Narvik.

I bygda er det noen som har minirensanlegg, noen har infiltrasjonsanlegg, og mange har en for form septiktank med avløpsvann til havet. Jeg fikk besøk av to hyggelige unge menn i begynnelsen av oktober. Flere andre fikk besøk, men de måtte avbryte resten av årets tilsyn da vinteren kom. Utfallet av tilsynet skal komme rundt nyttår. Ut i fra alle spørsmål jeg stilte, vet jeg sånn høvelig at det må gjøres utbedringer -og det er det flere med meg som må gjøre.

Tilstanden på anlegget har betydning for hvor lang tid man får på å utbedre feil/mangler. Mange får to år, men er det betydelig forurensning kan det i verste fall måtte utbedres på tre måneder.

Stikkord her er utslippstillatelse, føring av avløpsvann lengre ut enn 2-3 meter enn laveste lavvann, felles avløp med andre osv. Dette kommer til å utgjøre arbeid og kostnader. De fortalte at der det kommer ut utløpsvann, gror det mer enn gjerne brennesler. Og det gjorde det jammen! Det blir også spennende å se hva de sier etter tilsynet på grendehuset. Vi får se!

Torgunn

Telefonstolpenes århundre er over

Da eg var liten – på 1940-50-tallet - hang det mange tråder på telefonstolpene som sto på geledd gjennom bygda. Og om vinterkveldene, når kulda var hard og lufta sto stille, kunne en legge øret sitt inntil stolpene og høre en vakker, eterisk musikk fra telefontrådene. De liksom sang tynne toner, mystiske og eksotiske.

Telefonstolpene var viktig på den tida. De var forbindelsen til verden omkring. De som hadde telefon kunne ringe til sentralen på Vollen, og derfra videre ut i verden. Det var ei stor sak, ei viktig hending, å ringe rikstelefon den gang. Dyrt var det og, så en gjorde det ikke i utrensmål. I mange år var det lange ventelister for den som ville skaffe seg telefon i huset. Men etter hvert hadde alle fått, og alle kunne ringe alle, - i hvert fall om en hadde nummeret. Og det sto i ei bok som het Telefonkatalogen, og som alle hadde. Og alle samtalene gikk gjennom de trådene som hang og dura oppe i telefonstolpene.

Telefonen kom til bygda i 1916 (se Austavinden 2017 s.13). I begynnelsen var det bare sentralen på Vollen som hadde telefon. Men i 1938 bygdes nettet ut, og da inngikk Televerket en avtale med alle grunneiere på Vidrek som hadde stolper på si mark, om at Televerket hadde rett til å ha stolper, ledninger, kabler og grøfter over eiendommene. Disse «servituttene» står fortsatt ved lag, den dag i dag. Men så har det skjedd en revolusjon. Mobiltelefonen dukka opp og gjorde på noen få år «fast-telefonen» overflødig. All telefontrafikk går nå trådløst. Og da blir spørsmålet: hva nå med telefonstolpene?

Spørsmålet ble brennaktuelt i 2018 da det viste seg at flere stolper i bygda var «råtna på rot». De hang bare oppe på grunn av trådene. Faktisk begynte flere av stolpene å bli en fare for folk som bevega seg rundt dem. Det var bakgrunnen da Virak utmarkslag på sitt årsmøte i 2019 vedtok å kreve at Televerket/Telenor fjerna alle stolpene på Vidrek. Men å fremme et slikt krav er ikke så enkelt som en skulle tru. På Telenor sine hjemmesider kan man klikke på et utall av ønsker og bestillinger. Men å sende et

Nykvessa stolpesko og gode nerver er viktig...

vanlig brev til «etaten» er omtrent umulig. Og til hvilken avdeling skal det sendes: distriktet i Lødingen, eller sentralt kontor i Skien? Utmarkslaget sendte kravet sitt skriftlig til flere nivåer og kontorer i Telenor, både på papir og digitalt. Etter ei tid sendte laget også purring til de samme. Uten resultat: vi fikk aldri svar på noen av brevene, hverken at de var mottatt eller hva de skulle gjøre med saken. (Dette synes å være en stadig mer utbredt u-kultur i offentlig forvaltning: fine retningslinjer setter korte svarfrister til publikum, men virkeligheta er at henvendelser ikke besvares i det hele tatt.)

Men så skjedde det noe: det kom en annonse i Fremover om at noen hadde fått oppdraget å fjerne stolpene i flere bygder, blant dem Vidrek. Til Telenors ros: de hadde tatt affære – om de enn ikke klarte å svare på brev. Og i juli dukka det opp et arbeidslag med mest polske arbeidere som på kort tid fjerna alle stolpene og alle andre spor etter «fast-telefoni», deriblant sentraler og koblingsbokser. Så nå er det slutt på telefonstolpenes århundre. Og vi som opplevde miraklet med de syngende telefonstolpene får en vanskelig oppgave med å forklare framtidens unger om hva dette underlige fenomenet var. Eller hvorfor vi hadde en tjukk telefonkatalog å leite fram navn i.

Martin

Vedlikehold/oppussing på grendehuset

I år har grendehuset fått en betraktelig ansiktsløftning, og Torgunn oppsummerer her. Det er et imponerende antall timer som er lagt ned!

Årets oppussing på grendehuset ble påbegynt i mars. Gjennom mars og april ble klasserommet og trappegangen fornyet.

Maling og armatur

På klasserommet ble panelet på veggene beiset og malt, og taket ble sparklet og malt. Her kom det også opp nye gardiner og veggglamper. I trappegangen ble det satt opp nye takplater og veggene fikk hvitt smartpanel. Trappa ble malt med to-komponentsmaling i håp om å vare lenge. Videre ble betongveggene sparklet og malt, og vinduet fikk seg et strøk med maling. Til sist ble det montert ny taklampe (LED-armatur).

Alf Harald hentet hjelpsom maskinkraft til gårds...

Vedlageret hadde gjort ferdig sin tjeneste, og var ikke spesielt vakkert. Når det i tillegg hadde ført til råte i bordkledninga, var det ingen bønn. Bort med det.

Bildene viser kroken før og etter rivinga.

Alarm

Etter et medlemsmøte i vinter ble vi enige om å installere ny brann- og innbruddsalarm. Svein Ravn og Trond Østrem gjorde et forarbeid i mai, før Hålogaland Lås & sikkerhet AS kom og installerte resten.

Utvendig maling

I juni fortsatte vi utedugnaden vi begynte på i fjor. Det var langt bedre oppmøte enn i fjor høst og vi fikk gjort det vi hadde håpet på. Dette til tross for dager med regn inne imellom. Først ble det montert stillaser på fremsiden av gymsalen. Deretter ble veggene og vinduer der malt to ganger. Vinduene ble fuget der gammelt vinduskitt var ødelagt/borte. Siste rest av gamle takrenner som befant seg på fremsiden av gymsalen ble tatt ned og nye satt opp.

Alf Harald Bjerkelund stilte med "lift", det vil si en Kato mobilkran, og dermed nådde vi opp til røstvegger og vindskibord. Kort sagt alt som var høyt opp. Roger og Sylvi Røsås stilte med malingsprøyte. Dermed ble begge røstveggene sprøvttemalt -etter

nødvendig maskering først. Det gamle gjerdet med stolper rundt grendehuset ble dratt opp med kranen og seinere kjørt vekk.

Oljetanken

I juli ble oljetanken ved vestveggen gravd opp og fjerna. Jobben ble utført av ASCAS Miljø AS og ble betalt av kommunen. Det var veldig greit å ha dette unnagjort, blant annet fordi tanken viste seg å inneholde over 2000 liter fyringsolje.

Vedlageret

I løpet av høsten ble vedlageret med overtak på siden av inngangspartiet fjernet. Det ble først tømt for ved og skrot, deretter ble tak, stolper og netting tatt ned og kjørt bort. Utover dette ble alle de gamle rosa sofaene i kjelleren båret ut, demontert og kjørt bort i høst. Det har vært service på varmepumpene, og vi har kjøpt inn nye brannslukningsapparat.

Det kan nevnes at grunnmuren på forsiden ble høvelig malt i vår. Ellers gjenstår det ute å få malt grunnmuren, en del vinduskarmer på bakkenivå, samt skifte bord og male i hjørnet der vedlageret har vært. Fremover kunne vi tenke oss å male gangen utenfor toalettene i kjelleren og i gymsalen. Vi får se!

Vi ønsker å takke Alf Harald for hjelp til brøytinga! En stor takk til alle som har bidratt med dugnadssinnsats i år! Vel blåst!

Husfar Torgunn og styret!

Kransjefen er dypt konsentrert i jobben med å få anbrakt kroken der den skal. - Og vips er det nedgrodde gjerdet vekk!

Høgt henger de, og blide er de!!

Snart forbudt, og godt å bli kvitt!

Reine skjære møbelhandelen!

Selve dugnadskongen! Tor Arne. Ingen over og ingen ved siden!

Jakt med alternative fangstmetoder

En sommerdag på midten av åttitallet fant vi ut at vi ville fange en elg, min gode venn Stig og jeg. Fangstmetoden var utradisjonell, men ingenting fikk være uprøvd.

Siden dette var utenfor jaktseasonen, ringte jeg til formannen i viltneemnda, først i Dyrøy, og siden i Sørreisa. Jeg presenterte meg med fullt navn, før jeg forklarte at vi ønsket å dorge etter elg. Fangstredskapen var ei to meter lang bjørkestikke med en lang hyssing og ei lita grein i enden. Når elgen satte tennene i greina, var det bare å hale inn. Vi hadde dessuten tollekniv til å bløgge og sløye elgen hvis vi fikk fangst.

Formannen i viltneemna i Dyrøy er en nær bekjent av meg, og jeg klarte bare å bevare maska i noen sekunder, før jeg hørte et latterbrøl i den andre enden, men tillatelse fikk vi. Det gikk bedre da jeg snakket med formannen i viltneemnda i Sørreisa, selv om jeg hørte på stemmen at han slet med å holde seg alvorlig. Vi fikk muntlig tilsagn fra ham også om å dorge etter elg.

Da var det bare å rigge seg til. Stig hadde en Fiat med bakluke. Vi festet en stor plakate på taket der det sto: ELGDORGING PÅGÅR. Vi fant ei bjørkestikke (trolig ei veistikke vi «lånte» fra veivesenet), hyssing og ei bjørkegrein. Veronica og Wenche hørte hva vi holdt på med, og de ble i fyr og flamme. De satte seg i bagasjerommet med åpen bakluke.

Vi dorget sakte gjennom sentrum av Brøstadbotn med greina på slep. Stig kjørte, og jeg var kartleser. Det var ingen respons, verken fra folk eller fe, og det var ikke antydning til napp. Vi avsluttet fangsten og kjørte til Sørreisa.

Av barnemunn

Ei lita jente var med i en begravelse. Kirka var full av folk, det var varmt, og seremonien var langtekkelig. Omsider ble de ferdig inne i kirka og gikk ut på kirkegården. De var kommet til jordpåkastelsen. Presten fylte jord i den lille spaden og sa: Av jord er du kommet ... Jenta så oppgitt på faren sin og utbrøt: Å, det der kommer til å ta fryktelig lang tid!
-Trond

Kafè på grendehuset

En lørdag i vinter ble det arrangert kafè på grendehuset, nærmere bestemt 9. mars. Arrangør var husflidsgruppa. I overskya og austavind var det flere som fant veien dit. Det var mulighet til å få kjøpt kaffe og kaker, husflidsprodukter og årer. Folk så ut til å kose seg der borte, og i løpet av de fire timene kom det inn 14 000 kroner. En del av beløpet gikk til innkjøp av nye lamper i klasserommet. Vel blåst!

Sakte dorget vi oss gjennom et boligfelt i sentrum, da mora til Veronica kom styrtende ut og ropte: Ka e' det du hold' på med? Skjemme oss ut før heile bygda! Hun løp etter bilen og tok tak i bjørkegreina. Veronica dro i veistikka så den sto i en bue, mens hun ropte: Eg har fådd napp! De en storfesk! Stig lo så han nesten ikke så hvor han kjørte, så vi måtte stanse dorginga der og da.

Det ble ingen elg denne dagen. Snoret var kanskje for kort ...? Kanskje var det feil tid på døgnet ...? Kanskje vi burde brukt ei ospegrein og ikke ei bjørkegrein ...? Eller kanskje vi bare jaktet på en god latter og var ute etter å slå i hjel tida ...? Og det greide vi.

Trond

Godt oppfora rein, eller..?

Denne flokken med dyr fikk nesten bøndene til fakturere rundballforing til reindriftssamene. At Vidrekgraset var så bra hadde ingen truidd!! - Nærmere ettersyn skulle vise at reinflokken som ellers rusler på markene var byttet ut med en like stor elgflokk. nærmere talt 14 stykker! Hvor er de om høsten...?

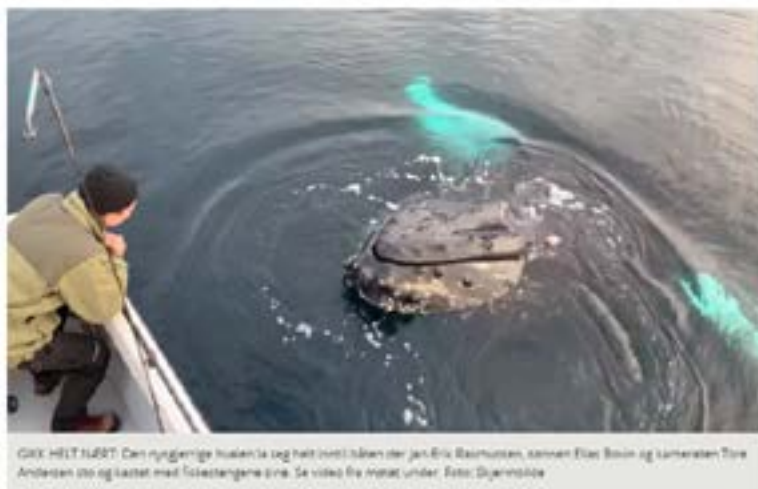
Knølhval i fjorden

Her i høst ble vi tilskuere til noen merkelige fenomener ute på fjorden mellom Vidrek og Skjomgrunnen. Vannspruten stod høyt til værs i, og det kunne se ut som noen som hadde det fryktelig morsomt med en vannskuter. Etterhvert fikk vi også se kaskader med vann, og selve dyret også som gjorde høye byks opp av vannet.

Forklainga på fenomenet kom med fremover 9. oktober, da denne (kopiert fra nettavisen til Fremover) artikkelen kom. Der lå også et langt videoklipp, hvor valen er og hilser på menneskene i båten. Den var der i en halvtimes tid. Det må ha vært litt av en opplevelse å ha slike dyr så nært innpå seg!

Omtrent samtidig ble det også observert spekkhoggere i fjorden.

Fikk storbesøk da de var på fisketur like utenfor Narvik: - Han ble litt innpåsliten

GRØY HILT HÅRST: Den yngre brønnen (i og helt inn i båten) der Jan-Erik Rasmussen, sammen Elias Bønn og kameraten Tore Andersen sto og såret med fisketurene sine. Se video fra innsett under. Foto: Sigmund

Av Vide (nettside) 09. oktober 2019 kl. 18:24
Fisketuren til Jan-Erik Rasmussen ble litt utenom det vanlige.

INNOVASJONSPRISEN: Onsdag fikk Trond Østrem og Bjarte Hoff innovasjonsprisen på UiT, Norges arktiske universitet. Prisen er på 100.000 kroner og diplom. - Pengene skal brukes på innovasjonsarbeid, røper Hoff. FOTO: RAYMOND KRISTIANSEN

Ble hedret av UiT:

Innovatører fikk pris

KJØKKEN-FORNYING

Gratis benkeplate ved hel fornying.

Kontakt oss for gratis befaring og kostnadsoverslag!

Snekkeri
Yngve Hansen AS
959 63 385
yngve@dinkf.no
dinkjokkenforny.no

Bjarte Hoff og Trond Østrem fikk UiT, Norges arktiske universitet sin innovasjonspris på 100.000 kroner. - Pengene skal brukes på innovasjonsarbeid.

ANN-KRISTIN HANSEN
annha@fremover.no

Det røper førsteamansuensis Bjarte Hoff ved UiT i Narvik til Fremover. Han forteller at prosjektet med GMV Zero har

fått mye oppmerksomhet. Onsdag fikk de altså UiT sin innovasjonspris.

De har vært med på å lage den første helt elektriske røkerbåten i verden, i samarbeid med Grovfjord Mekaniske Verksted.

- Tusen takk til Arnold Hansen ved Grovfjord Mekaniske Verksted. Han var initiativtaker og tok oss med i prosjektet, i godt samarbeid med leverandørene Wago og Vacon, forteller Hoff.

Mange prosjekt
- Prisen er på 100.000 kroner

og diplom. Pengene skal brukes til innovasjonsarbeid, røper Hoff.

Han forteller at de har mange prosjekt på gang og i startgroppen. Nylig utførte de et prosjekt innen ladeteknologi som var finansiert av Arctic Centre for Sustainable Energy ved UiT.

- Det er på mange måter en videreføring av erfaringene GMV Zero. Når det gjelder elektriske skip jobber vi med mulighetene for å få på plass et forskningsprosjekt innen autonome (selvgående) skip,

røper han.

Senja

Hoff forteller at de også er involvert i et prosjekt rundt smart energi på Nord-Senja i samarbeid med Troms Kraft. De holder også på med parallellprosjektet RENEW gjennom UiT.

Der er flere stipendiater involvert, en av de i Narvik. De jobber tverrfaglig med tematikken rundt smart infrastruktur for å styre elforsyningen i områder med sårbart og svakt nett. Dette er et alternativ til nye linjer og kabler.

Følgende var å finne på trykk i Fremover 22. november i år, etter at de hadde vært med på å lage verdens første helelektriske røkerbåt.

Trond vurderer nå å bruke mindre tid i sin freelance- og redaksjonsjobb i Austavinden, da de økonomiske utsiktene i elbåtbransjen kan virke mer lukreative på sikt...

I allefall er vi andre i redaksjonen SØKKIMPONERTE, og stolte over å ha en så innovativ medarbeider, - Og vi ønsker dem begge tillykke videre med nye innovasjoner!

-Redaksjonen

Ingrid (19) kom gjennom nåløyet til Forsvarets cyberingeniørutdanning: - Fantastisk å komme inn

- Til slutt håper jeg at jeg ender opp i nord igjen. Da ser jeg muligheten på Evenes hvor det skal bygges ut militær base, sier Ingrid Marie Øgsnes, som skal studere cyberingeniør hos Forsvaret. Foto: Giske A. Eriksen

Av Giske Amanda Eriksen 11. juli 2019 kl. 07:59

Narvik-jenta Ingrid Marie Øgsnes (19) er en av 40 personer som kom gjennom nåløyet til Cyberingeniørskolen. Om tre år kan hun beskytte Forsvarets data- og kommunikasjonssystemer.

Dette sakser vi fra Fremover.no 11. juli

- Dette er utrolig deilig. Det er noe jeg har hatt lyst til siden ungdomsskolen, så det var fantastisk å få gi det jeg hadde lyst å gi og til komme inn, sier Ingrid Marie Øgsnes.

I år kom 9 jenter og 31 gutter inn på Forsvarets Cyberingeniørskole på Lillehammer. Sammen med 80-100 andre har Øgsnes brukt halve sommeren på det knallharde opptaket for å komme inn på skolen.

Tøffe krav

- Det var hardt. Jeg har vært borte i tre uker og tatt både teoretiske og fysiske tester, IQ-tester og personlighetstester, sier Øgsnes.

- Vi som ble med videre etter dette, ble tatt ut til å være med på en feltuke ute i skogen - uten så mye søvn og mat at det gjør noe. Der fikk vi mange øvelser der vi ble satt under fysisk og psykisk press for å se hvordan vi taklet det. Det var en helt utrolig erfaring.

Drømmen om å bli ingeniør har hun hatt helt siden ungdomsskolen.

- Jeg har alltid hatt lyst til å jobbe med elektro-

nikk, og nå får jeg muligheten til det uten å ta studielån. Jeg liker å holde meg aktiv, og du sitter ikke bare på skolebenken, men får vært ute i skogen og kjørt deg litt. Det er en helt fantastisk mulighet. Vi får også dekket mat og bolig i tre år og er sikret jobb, sier Øgsnes.

Både ingeniør og befal

Etter tre år vil Øgsnes være ferdigutdannet cyberingeniør. Utdanningen går ut på det samme som en dataingeniør, men i tillegg får studentene befalsutdanning.

- Det er ganske hardt og man må være i god form for å takle det. Det fikk vi oppleve i den siste feltuka. Jeg tror vi gikk 120 kilometer de siste dagene med pakning på 25 kilo. Vi hadde mye hinderløype der vi var på lag om å bære tunge stokker. Men det går greit når man samarbeider, sier Øgsnes.

Etter endt utdanning må studentene også utføre tre pliktår i Forsvaret. Da kan de bli plassert hvor som helst for å passe på forsvarets brannmurer. Men etter dette kan hun velge å jobbe hvor hun vil.

Håper å ende opp i nord

- De første årene tror jeg det hadde vært spennende å jobbe på båt for å få reist litt. Det er mange mulige stillinger på ubåter og fregatter også videre som jeg kan søke på. Til slutt håper jeg at jeg ender opp i nord igjen. Da ser jeg muligheten på Evenes hvor det skal bygges ut militær base, sier Øgsnes.

I august setter hun i gang med utdanningen.

- Jeg anbefaler det på det varmeste. Selvfølgelig er det hardt, men det er verdt det 100 prosent. Ønsker du å bli dataingeniør, råder jeg folk til å lese seg opp og søke. Det er kanskje ikke så mange som vet om skolen, men det er en fantastisk mulighet.

Husflidsgruppa 10 år

I mars 2009 tok Idun Ravn initiativ til å starte opp ei husflidsgruppe som kunne møtes på grendehuset. Mange holder på med håndarbeid, så det og møtes for å få impulser og ha sosialt samvær, var noe som falt i smak. Det ble stor interesse for tiltaket.

Alle er hjertelig velkommen. Det har vært, og er, folk både i og utenfor bygda som er med.

Vi møtes hver 14. dag der vi strikker, drikker kaffe, har med noe å bite i og ikke minst skravler. Oppmøte kan variere fra gang til gang, alt fra 6-7 personer og opp til det dobbelte. Anita Ravn har ledet gruppa.

For å bidra med litt til «husleie/strøm» har vi en sparegris hvor hver enkelt betaler kr. 20 når vi er tilstede.

I tillegg har husflidgruppa arrangert kafèer hvor inntekten har gått til grendehuset.

Til julebasarene som grendelaget har arrangert, har vi vært store bidragsyttere, både med gevinster, kakebaking og gjøremål på selve dagen. Vi produserer håndarbeid og lefser for salg på julebasaren, men får inntektene selv. Dette betraktes som en vinn-vinn-situasjon da det

Glad gjeng i godt selskap - Husflidsgruppa

ellers ikke hadde vært produkter til salgs på grendelagets julebasar.

Vi avslutter før sommeren med et kafèbesøk og til jul lager vi til julebord på grendehuset.

Berit

Været 2109

2019 var preget av mye godt vær (med fare for at undertegnede er noe subjektiv). Sist vinter var en av de bedre vi har hatt de siste årene. Vi hadde for det meste snø, og det var flere dager med minusgrader enn plussgrader.

Nyåret startet med snø på bakken og kuldegrader. På nyhetene hørte vi om den tragiske snørasulykka i Tamokdalen i Troms der fire personer omkom.

Fra midten av januar og en måned fremover holdt temperaturen seg på 6-11 minusgrader. Det snødde til og fra, og snøen lå på bakken helt til sørausten og austavinden hver sine ganger sopte med seg puddersnøen. Men det kom stadig påfyll. I slutten av januar stod austavinden på ei drøy uke i strekk. Trøsten var at det fulgte mye klarvær med vinden, og du verden jeg kjente at to vegger enda ikke er renovert. På samme tid fikk de servert 70-100 cm snø i Lofoten. Vestavinden var også innom, og på Tjeldsundbrua blåste det 37 m/s tidlig i januar.

I år igjen fikk vi oppleve supermåne, denne gang 21. januar. Dette finner sted når fullmåne eller nymåne er nær sitt nærmeste punkt til jordkloden. Da er den er 12,5% -14,1% større og 30% lysere enn på sitt minste [https://

www.timeanddate.no].

Ingen vinter uten unntak. Ei uke like etter nyttår og siste uka i februar fikk vi litt mildvær og plussgrader

Mars fortsatte med til dels kalde kuldegrader og vind. Både polare lavtrykk og sola hilste på med få dagers mellomrom. Inne i mellom hadde vi noen deilige stille soldager, men snø til og fra på bakken.

I det vi passerte april krøp temperaturen opp til 0 grader. Dagene ble gradvis mildere og sola varmet oss fra klar himmel flere dager denne måneden. Jeg følte at våren var på vei. Den stille uke, kan med rette kalles vindstille uke i år. Påsken var sein, og selv startet jeg badesesongen på langfredag, dog ikke planlagt. Vi gikk i fjæra og målet var Øyrstein før det igjen ble flo. På tur ut krysset jeg litt dypere vann mens jeg balanserte på noen steiner som stod under vann (helt unødvendig å gå der...) Jeg skled og datt ned i vannet, ikke mindre enn to ganger. Selv om vannet bare nådde til litt over knærne, ble jeg våt opp til nakkehårene.

Ved Helligdagsvannet var snøen til dels råtten på påskeaften. Nede blant husene glimta det til med 14 varmegrader

midt på dagen. Dagene etter påske sjarmerte oss med stille hav og disige soldager, og gradestokken viste opptil 15 varmegrader enkelte øyeblikk.

De første moidagene tilbød litt kaldere vær med antydning av snø, før temperaturen steg igjen. Været varierte videre, men uka etter 17. mai bød på temperaturer opptil tosisfra varmegrader, helt til 16-18 grader, samt solskinn. Dette trigget væroptimismen hos flere nordlendinger.

Kalenderen viste juni og sommeren stod for tur. Været fortsatte å variere mens temperaturen holdt seg mellom 8-20 grader, for det meste 8-12. Midt i juni hadde vi fire sammenhengende dager med sol. Det var ellers godt å være ute, og jeg var fornøyd med grader mellom 10-15 og oppholdsvær. Lite regnværsdager var det også.

Juliværet likna på juniværet, men sola var oftere innom og temperaturen lå litt høyere. Rundt 20. juli hevder noen at sommeren begynte. Dette har skjedd flere år tidligere, noe jeg har bemerket meg da den andre av to feriepuljer går i gang på min arbeidsplass. Første påfølgende uke innebar flere dager med 20-24 varmegrader. Uka etter sank temperaturen litt, men det glimta til med nesten sammenhengende sol frem til medio august. For oss som var hjemme kunne det nytes i langdrag til lands og til vanns, for ikke å glemme i fjæra. Vanning av åkrer måtte til. Apropos åker; områdene sørpå som var utsatt for varme, tørke og branner i fjor fikk adskillig mer regn i år.

Ved E39 i Jølster kommune i Sogn og Fjordane, opplevde de værromslag med kraftige regnbyger som utløste flere jordras 30 juli. En mann i en bil ble ført ned i Jølstervannet og senere funnet omkommet. Bilen ble funnet på 170 meters dyp og 660 meter fra land.

Professor Eystein Jansen ved Bjerknessenteret ved klimaforskning i Bergen, uttaler at det trolig vil komme flere ras, gjerne på uventede steder og uvanlige årstider. Dette kan også skje på steder det aldri har gått ras før og folk har følt seg helt trygge. Dette har sammenheng med lokalt styrtregn og generelt mer ekstremt vær [https://www.nrk.no].

Etter varme og tørre dager kom det litt regn før det plasket heftig ned en kveld. Natta derpå, 20. august, gikk det ras i Beisfjord og Råndalen. I Råndalen gikk et 40 meter bredt stein- og leirras over veien og ned i Storvatnet. Under oppryddinga ble mye av massene dumpa på siden av veien mot Storvannet slik at utkjørslene mot vannet har blitt større og større.

Store deler av fjellpartiet Veslemannen i Rauma kommune i møre og Romsdal raste ut på kvelden 5. september. Da kom det 54 000 kubikk med stein nedover fjellsiden. Fra 2014 har det rast ut ca 15 000 kubikk steinmasse. Beboere i området har vært evakuert 16 ganger siden målingene startet i 2014 [https://www.nrk.no].

Sola og varmen var innom flere ganger ut august må-

ned, og fine temperaturer fortsatte til medio september. 11. september hadde vi det varmest i Nord Norge med 22-23 grader. I Tromsø satte de ny varmerecord med 21,7 varmegrader samme dag. Før dette så jeg nordlyset for første gang i høst. Få dager etter, 14. september, strekte snøen seg godt nedover mange fjelltopper. Etter dette datt temperaturene gradvis og 23. september våknet vi til kuldegrader og frost på marka. Temperaturen løftet seg igjen, og resten av september og begynnelsen av oktober bød på mange klare soldager.

Midt i oktober datt de først snøfnugg ned mellom husene, og 28. oktober ble bakken hvit. Det vi trodde skulle ligge bare noen dager, ble etter hvert til vinter. Påfølgende uke kom det mer snø, og uka etter ble det kaldere og klarvær. Gradestokken viste etter hvert 12 minusgrader. Dette gav ei flott oppladning og ramme rundt julebasaren. I samme periode fikk Tromsø 70 cm snø, og det var rundt 100 år siden så mye snø kom i november. Jeg fikk prøvd skiføret i oppkjørte løyper på Herjangsfjellet. Med snødekte graner, sol og 20 minusgrader, var det som gå i et julekort fra Østerdalen. Det ble ei uvant setting med vinter og sol på denne årstida. Månen viste seg fram mange kvelder i denne tida.

Vinterværet i november gav julestemning, og vi kunne observere julelys rundt mer enn et hus, eller mørketidsllys som noen sier. Da 2,5 uker var passert, ble det mildvær og regn. Vinterføret på Ë6 blir relativt raskt sørpeaktig, da det saltes i større grad enn tidligere. Enda våtere sørpe blir det hvis mildværet slår til samtidig. Jeg gikk en tur langs Ë6 da mildværet kom, og fikk spruta hele meg og kjeften full av sørpe. Det smakte svært salt!!

I skrivende stund kan vi nyte novemberlyset, eller fravær av lys. Det har gått fra mildvær til kaldere og snø igjen, og det kan enda skifte flere ganger før høytida ringes inn. Andre ting vi har hørt mye om dette året, er miljø og klima. Det er sagt at klimaendringer kan påvirke været. Flere steder i verden har de vært hardt prøvet med hetebølger, brann, flom, orkaner og sykkloner. Den svenske klimaaktivisten, 16-åringe Greta Thunberg, viste vei og fikk mange tusen ungdommer i flere land til å streike i skoletiden for å markere at vi må ivareta miljøet bedre. Ellers har det vært mye fokus på elbiler, gjenbruk -også av brødmat, mindre kjøttproduksjon osv. Vi får se. Godt nytt værår ønskes alle!

Torgunn

Minneord om John-Martin Overvåg

Den sorgtunge meldinga om at John-Martin var gått bort, etter en lang haust med sjukdom, nådde oss 19.november. John-Martin levde det meste av sitt liv her på Vidrek. Han var fødd mens sjøslaget rasa på Ofotfjorden og mor hans, Ingeborg, var evakuert til Råndalen, den 10. april 1940. Han vaks opp på Bakkan, der han i ung alder fekk mykje ansvar. Han blei etter kvart den einaste karen heime på gården, mellom fleire sterke kvinner. Etter folkeskolen tok han yrkesskole og blei en kløpper med bilar og motorar. Seinare gjekk han til sjøs, bl.a. på Hurtigruta. I mange år var han bilselgar i Harstad, og der møtte han Liv frå Gausvik i Tjeldsund som han blei gift med. Sammen med henne og dei to døtrene, Inger Elin og Britt Oddveig, slo han seg ned på Vidrek, bygde nytt hus på Bakkan og heldt fram drifta av gården. Men samtidig var han sjåfør i militæret i Bjerkvik, og pendla den lange veien dit kvar dag. Etter at han slutta der, kjørte han også buss. Mellom anna kjørte han ofte skolebussen til Vidrek.

Men den store lidenskapen hans, var nok likevel skogsdrift. Utallige arbeidstimar arbeidde han i skogteigane på Løberget, i Brattåsen og i Sildvik. Og atskillige

famner med ved saga, kløyvde og pakka han for salg på Bakkan.

I mange år var John-Martin forstandar for kjerkegården her i bygda. Han la ned utrulig mykje arbeid i å holde orden der oppe, og han var uslitleg i å mase på myndighetene om midlar for vedlikehaldet av tårnet, veien og kjerkegården. Vidrek-bygda kunne knapt ha funne noen meir ihuga for gravlundens ve og vel i alle desse åra.

John-Martin var ein mann med klare og sterke egne meiningar. Han var ein markant skikkelse i Grunneigarlaget, det seinare Virak utmarkslag. Der fremma han ofte forslag som skapte debatt. I tidas løp hadde han også fleire til-litsverv i laget.

Han var svært glad fjellet, og var lommekjent de fleste plassane i Vidrek-marka. Han interesserte seg for historia til alle ting her i bygda, og hadde stor kunnskap om folk og tilhøve i gamal tid. Å snakke med John-Martin vart ofte ein prat om folk og tilhøve i gamle dagar, og han hadde eit klart og detaljert minne om svært mangt i gammeldagan. Og så var han slik ein god fortellar, ikkje minst om rare hendingar og gode replikkar han hadde opplevd gjennom tidene.

John-Martin var ein av dei viktige merkesteinane i den generasjonen som vaks opp på Vidrek rett etter krigen. No når han er borte, står vi få som er igjen av den generasjonen vedmodige igjen og kan berre lyse fred over minnet Om John-Martin.

Martin Indregard

Gått bort

Arne Oskar Brink (Hansen)

født 2. juli 1939 døde 19. september 2019.

Gunnar Terje Gya

født 25. september 1939 døde 16.januar 2019.

Til mor Aase Karlsen

Det er stusslig på Krøkebærneset. Ingen mor i annekset. Ingen som på morgenen sier: «Så flott vær, det blir mor-rakaffe ute», eller «regn, ja, ja, været og døden rår vi ikke noe med.»

Hva satte vi pris på hos deg? Godt humør, engasjert i livet rundt deg, hva skjer i verden, i Norge, i Ofoten, i Narvik, i gata.

Du var alltid en god samtalepartner, og dette ga deg mange besøk. Det var venner, familie, beboere på Virak og tidligere elever.

Når du var ute, var det ofte at pensjonerte hårløse menn stoppet og sa: «Hei, gammelfrøken, kjenner du meg igjen?» Svaret var: «Hvilken klasse, årstall og navn?»

Da husket du som regel både klassekompisene og artige episoder. Selv om det var mye å holde rede på fra 1942, Straumsnes, Håkvik, Ankenes, Villaveien og Tårnveien fram til 1988.

Du var familiekjær og vennekjær. Du snakket med alle uansett alder og fant alltid noe felles å diskutere. Utallige er de middager, lunsjer og kaffetårer du har bydd på. Noen betydde nok mer for deg enn andre, og en som jeg vet du var usigelig glad i, var din svigermor. Hun døde bare alt for tidlig for deg. Og så hadde du far, Bjarne. Dere var en toenighet. Dere var ikke alltid enige, men hadde

Virak Gravlund

Det har nok tidligere blitt skrevet om vår vakre gravlund; men i år har jeg, persomlig, ønske om å 'løfte den fram' igjen. For nå har jeg fått 'alle mine' samlet der, i passe gang-avstad fra 'HEIMLY', hytta vår.

Vi to, Terje og jeg - hadde snakket sammen om 'den tid når'. Og var enig om at det skulle være på Vidrek, men ikke detaljert om 'Hvor/hvordan'. Da min svigerinne i sommer fortalte at Terje for mange år siden hadde tatt dem med opp til Virak Gravlund, og sagt: 'Her skal jeg ligge!...' da var det klart. - Samtidig oppdaget vi søskenbarna at våre besteforeldres urner var flyttet ut av minnemuren ved Fredskapellet; (: fordi siste nærmeste gjenlevende som betalte for plassen nå var død)...; derfor ble vi enige: nå skulle Johannes og Amalie endelig få komme hjem til Virak! - - Samtidig tenkte jeg på mine foreldre og mors Petter; for dem var jeg 'den siste', og hva da! - De, som Johannes og Amalie', - og vi!, - elsket Hytta og bygda, så da var egentlig også det greit! - Vi søkte, og fikk tillatelse; - så nå blir vi alle samlet, på vakreste 'hvileplass' som tenkes kan! Og jeg gleder meg ved tanken på at våre sønner har et godt og vakkert sted hvor de kan 'besøke oss', i årene framover.

Så kom det en henvendelse fra Narvik Kirkelige fellesråd...: Dette var visst første gang i Norge at så mange urner, og fra tre generasjoner.. - ble satt ned samtidig; - Om de kunne ta bilder/skrive om det i sitt fagtidsskrift? - Ja, selvfølgelig! ! Så nå fikk jeg tilsendt deres artikkel, som jeg sakser litt fra, her; til Austavinden.

respekt for hverandres argumenter, kjærlighet til hverandre og felles interesse i turliv.

Dere giftet dere høsten 1944, og bryllupsreisen gikk til Virak på tyttebærtur. Overnattingen var i stabburet på Indregard.

Foreldrene dine, Josefine og Ole Sørensen, fikk hytte-tomt på Krøkebærneset i 1946. Du har vært på Virak hver sommer siden. Du har iallfall tilbragt 73 somre der! Det ble opparbeidet nære forhold både til Bakkan og Bjerkelund. De siste somrene fikk du hjelp av hjemmesykepleien, avd. Ankenes. Også her fikk du mange venner og mange som ville snakke med deg. Du klagde aldri og prøvde bestandig å finne noe positivt uansett hvor mørkt det kunne se ut.

Du var født 7.januar 1921 og døde 28.mars 2019.

Jeg har fullt av gode minner, men det er et tomrom som ikke kan fylles.

Bitten

Fra kirkegårds-fagtidsskriftet 'Gravplassen'; - Det var 27. september den spesielle urnenedsettelsen på Virak gravlund fant sted. I forbindelse med dødsfallet til sin ektemann, ønsket enka og familien at fem andre familie-medlemmer, som fram til da hadde vært gravlagt i kolumbariet til Fredskapellet på Narvik gravlund, ble flyttet til samme gravsted. De fem i kolumbariet døde i perioden 1969 - 2006.

Ifølge Torgeir Mathiesen, driftsleder for gravplassforvaltning ved Narvik kirkelige fellesråd, har kirkevergen delegert myndighet til å godkjenne flytting av urner fra kolumbarium til gravsted på gravplass.

Tillatelsen ble gitt, og de seks familiemedlemmene kunne samles i et felles gravsted under furutrærne på Virak gravlund.

Virak gravlund, to mil utenfor Narvik, ligger vakkert til på en høyde over bygda med utsikt over Ofotfjorden. Vegetasjonen domineres av lyng og store furutrær. Gravlundene har plass til 551 gravsteder. Så langt er 105 personer gravlagt her.

Artikkel; i bladet, der, med bilder. - Så nå kjenner alle norske Kirkegårdsstyrer til, at her Nord ligger en fredelig og vakker gravplass, opp mot fjellet på Vidrek! Med gode ønsker for jula og det nye året;

hilsen Idun, i 'Hytta Heimly'.

Årets jubilarer

Vi gratulerer årets jubilarer

- Olga Bech Olsen 100 år
- Sølvi Øgsnes 60 år
- Anita Ravn 60 år
- Ragnhild Skogly 70 år
- Hans Gundersen 70 år
- Gerd Røsås 75 år
- Alf Martin Arntzen 80 år
- Tor Arne Jespersen 65 år,
- Vidrek grendelag 40 år
- Vidrek grendehus 70 år

Uthuset ved Rundvatnet

Episode 2

I fjor viste jeg et bilde av et stolt reisverk oppe ved Rundvatnet, før vinterstormene satte inn. Utpå vinteren fikk jeg et urovekkende bilde fra en hyttenabo. Da lutet reisverket mot øst, slik det fremkommer på bildet.

Jeg kom meg etter hvert til fjells, og da lutet reisverket mot vest. Jeg fikk rettet opp og stivet av som best jeg kunne, men materialene var nedpakket, nedsnødd og nedfrosset, så det ble en nødreparasjon med det jeg hadde for hånden.

Noen uker senere fikk jeg beskjed om at reisverket hadde falt helt sammen. Det var bare å vente på våren og gjøre klar vinkelsliperen. Etter et par dagers riving var reisverket demontert. Bortsett fra ei kløyvd bunnsvill og tre lørvete takbjelker var alt helt.

Etter et par uker var reisverket på plass, og jeg kunne fortsette framdriften. I løpet av sommeren og tidlighøsten fikk jeg på plass asfaltplater og vindsperre, taktro med presenning over, stubbloftsplater med vindsperre, og ytterdør. En del av golvet er allerede lagt, og bygget er

bardunert i alle hjørner. Alle vegger er grundig stivet av innvendig.

Heretter tar jeg ingenting for gitt, men jeg håper og tror at bua «står han av» gjennom vinteren.

Trond

En snerten fiskeflåte...

Når du kommer til favorittfiskevatnet ditt, kan det hende du må gå langt for å komme til den beste fiskeplassen, og det kan være ulendt å ta seg fram dit.

Da kan det være en god idé å lage seg en flåte for å ta snarveien over vatnet, hvis vinden ikke er for sterk. Ett tips er å skaffe til veie noen oppblåsbare dukker og binde dem sammen med tau og håndjern til en liten flåte. Da kan man nemlig ro til fiskeplassen i mørke høstkvelder mens man skaffer seg «hajll» underveis.

- Trond

Nytt tak

Asbjørn Eidissen har lagt nytt tak i år. Vi håper det står til forventningene! Austavinden ønsker lykke til med taket!

Juletre ved grendehuset

Årets juletre, og fjorårets, ble gitt av Øyvind Eidissen. Treet står ute og skinner rundt seg gjennom desember, får så å stå inne å glitre på juletefesten etterpå. Det er vi glade for! Takk til Øyvind!

Kommunesenteret i nye Narvik kommune...?

Hvis man studerer herværende kartskisse, ser man umiddelbart at bygda vår er det geografiske sentrum i den nye kommunen.

Grendehuset må derfor oppgraderes noe for å fungere som rådhus. Da er det nok enklere å flytte fredsfontenen «Dama på torget». Det er flere alternative steder å plassere monumentet: Moloen, stornauset eller grendehuset. Det vil nok være en populær forlystelse for folk og fe, tenker jeg.

-Trond

SÅ RASK ER JULENISSEN

Regnestykket som viser at han er en teoretisk mulighet

Julenissens slede og reinsdyr må anses om et av verdens fartsmirakler. Ikke noe menneskeskapt fartøy er i stand til å oppnå den farten nissen opererer i 24. desember hvert eneste år. En normal slede med helt vanlige reinsdyr når til sammenligning bare en toppfart på mellom 30 og 40 kilometer i timen.

En rekke faktorer kommer naturligvis med i regnestykket. Først og fremst er julenissen et kristent fenomen, så gavekjøret er forbeholdt de 378 millioner kristne barna vi regner med finnes i verden.

Hvis hver familie har gjennomsnittlig 3,5 barn, og minst ett av barna er snilt, må julenissen rekke å besøke 108 millioner hjem i løpet av julekvelden.

Nissen er selvsagt en smarting, og utnytter jordrotasjonen til å forlenge de 24 timene i døgnet til 31 timer. Julenissens oppgave er likevel formidabel. Han må levere gaver i 1000 hjem hvert eneste sekund i de 31 timene for å rekke alle barna. Da tilbakelegger han en avstand på nesten 121 millioner kilometer.

For å klare dette må sleden bevege seg i en fart på 1040 kilometer i sekundet, eller over 3000 ganger lydhastigheten. Da har han hele ett tusendels sekund på seg per besøk til å lande, klatre ned gjennom skorsteinen og levere gaver.

1040 kilometer i sekundet er et godt stykke unna en gjenstands teoretiske toppfart på 300.000 kilometer i sekundet, altså lysets hastighet. Vi kan altså ikke annet enn å konkludere med at det er en teoretisk mulighet for at julenissen eksisterer.

God jul!

Osvald og Ingebjørg har flyttet til byen

Osvald og Ingebjørg har kjøpt seg leilighet i Narvik og flyttet inn i løpet av høsten. Før de flyttet inn ble leiligheta pusset opp, og noen turer mellom Virak og Narvik ble det med flyttegods. For oss andre er det litt rart at de ikke er på Bakkan som før, men det er en trøst at Svein Yngve

flytter inn i huset. Vi håper at de finner hjemmefølelsen i leiligheta og vil trives i byen. Austavinden ønsker dem lykke til!

Olga feirer 100!

Olga Bech Olsen, ble født i i Indre Skarberget 14.11.1919. Da het hun Pedersen. Hun vokste opp og levde og virket sine 40 første år på Skarberget, der hun drev egen handel og ekspedisjon av lokalbåt og ferge.

Der traff hun Albert Olsen. De giftet seg og bosatte seg på Vidrek i 1960, De fikk Sølvi, som i dag har Lillevolden. I årene 1970-71 hadde de et opphold i Tromsø der Albert tok maskinistutdannelse. Olgas hadde så de neste 50 gode årene på Vidrek.

Hun har vært aktiv i hele sitt lange liv, og deltok i bygdas sosiale liv med mange verv og aktiviteter. Hun satt som ledere i sanitetsforeninga i mange år og deltok i alle dugnader - basarer og arrangementer for grendelaget. Hun hadde også engasjement for hjemmetjenesten, derhun pleide flere av de eldre i bygda.

Da trappene bre for bratte og snøen for dyp, fikk ho seg ei leilighet i Kirkegata. Der traff hun flere gamle kjente, og har hatt gode år, med kort vei til kirke og menighetshus.

Dagen feiret hun sammen med sin store nære familie i Aleen.

TV- og teaternytt

Kor stor er sjansen for at to søskenbarn med foreldre fra Vidrek skulle bli de første i Norge til å produsere hver sin norskproduserte TV-serie for hvert sitt internasjonale filmselskap (HBO og Netflix)?

Rimelig liten, skulle man tru. Men likevel, det hendte i 2019. Anne (datter til Rønnaug Indregard) og mannen hennes, Eiliv, fikk stor suksess med «Beforeigners», som gikk på norsk TV høsten 2019. Det er den første serien som den internasjonale filmprodusenten HBO lager i Norge. Og samtidig foregikk innspillinga av Kjetil (sønn til Martin) sin serie «Blodtur», som etter planen blir sluppet på markedet i februar 2020. Det blir den nest første norskproduserte serien til det internasjonale storselskapet Netflix.

De to søskenbarna har nå mye erfaring i filmbransjen, og store suksesser bak seg. Annes «Lillyhammer» er allerede legendarisk, og Kjetils «Jul i Svingen» er favoritt-julekalender til utallige barn og foreldre i Norge. Mens Annes «Beforeigners» baserte seg på tidsvandring, der mennesker fra tidligere tider plutselig dukker opp i vår tid og steller til mange problemer, beveger Kjetil seg inn i sjangeren 'humoristiske grøssere': skremmende opplevelser med en befriende humor-vri.

Kjetil forteller at mye er forandra i norsk filmbransje på kort tid. Før var det bare NRK og TV2 filmskaperne

Side 18

kunne fri til for å få lage filmene sine. Når nå gigant-selskapene HBO og Netflix er på banen, er muligheten blitt mye større. Og apparatene som settes i gang av de internasjonale selskapene er enorme.

Første sesong av «Blodtur» er ferdig filma med 6 frittstående episoder i 2019. Nå pågår klargjøringa til internasjonal lansering. Det omfatter teksting til 140 språk, og dertil dubbing på et tjuetall språk. Viktig er også musikken som legges på: den er spesielt viktig i grøsserfilmer.

Om det blir suksess, har Kjetil klar en hel skuff med nye episoder. Men ingen kan garantere at en serie treffer publikum, så er det bare konkret erfaring som

Anne (Foto: Aftenposten)

Kjetil (Foto: DUS.as)

gjelder. Kjetil sier seg godt fornøyd med at han og regissør Atle Knudsen nettopp har skrevet kontrakt med NRK om produksjon av en ny julekalender som skal være klar jula 2021. Den henter miljø fra Christiania Magiske Theater i året 1909. Dette var et tivoli-teater som faktisk eksisterte i Vika i Oslo på den tida. Handlinga blir spunnet rundt en fattiggutt som nærmest uforvarende forviller seg inn i denne verdenen.

LITT POSTADRESSE-HISTORIE

I høst fikk vi plutselig nytt postnummer. Slutt var det på 8520. Nu skulle vi oppgraderes til 8523, som er det gamle nummeret til Elvegård i Skjomen. Men for at folk som er litt lokalkjent ikke skulle bli heilt forvirra, endra Posten samtidig namnet der, til 8523 Skjomen.

Postadressen til Vidrek har hatt et omtumla liv. På gamle brev fra før det blei poståpneri her skreiv folk Virek (el. Virak) i Ofoten. Da Postverket rundt første verdenskrig bestemte at det nye poståpneriet som kom her skulle heite Vidrek, gikk det ikke lenge før folk fikk den ekstra d-en i vrangstrupen. På 1930-tallet skreiv så godt som alle i bygda under på et krav om at d-en måtte strykes, og at vi skulle hete Virek. Postverket avsto med den begrunnelse at det fantes et sted sørpå som het Virik, og dermed kunne det lett bli forvekslinger. Og dette var jo lenge før vi fikk postnummer som egentlig er det som forteller kor posten skal.

Så da var vi Vidrek i Ofoten i mange år. Og posten kom fram, så sikkert som amen i kjerka. Men så kom post-numran i 1968, og vi blei en del av 8520 Ankenesstrand.

Kjetil er også fornøyd med at hans teaterstykke om fotballklubben Vålerenga nå blir et årlig «spell» - et «Vålerenga-spel». Og det spirer i den neste generasjonen: Kjetils datter Ella spilte i høst Brigitta von Trapp i Sound of Music på Folketeateret, med stor bravur.

Martin

Deretter prøvde Posten seg med et landpostruteopplegg, og da blei vi 8540 Ballangen i noen år. Så havna vi tilbake til 8520 Ankenesstrand ei stund, heilt til det var tid for effektivisering, og vi blei forkorta til 8520 Ankenes.

Og så er vi altså blitt 8523 Skjomen. Vi fikk i alle fall demonstrert at omlegging er komplisert i vår dataalder. Det tar si tid å få retta i alle register der namn blir henta fram når man Data søke. Så vi ser stadig at adressen 8523 Elvegård dukker opp, både her og der, på offentlige så vel som private brev.

Og kor lenge vil vi ligge under nummer 8523? Det er meir enn usikkert. Når Nye Narvik allereie er i gang med tiltak som truer med å rasere heile Skjomen-bygda (skolenedlegging o.a.), blir nok besøket på 8523 av kort varighet, tillater eg meg å spå.

Martin

Juletefest på Grendehuset

Søndag 5. januar kl 17.00

Ta med matfat og nissepakker merket med navn til de som skal få. Det er 10 kr per person for kaffe/ brus. Ta helst med nøyaktig beløp.

Vi møtes til trivelig ettermiddag på grendehuset

-Komiteen

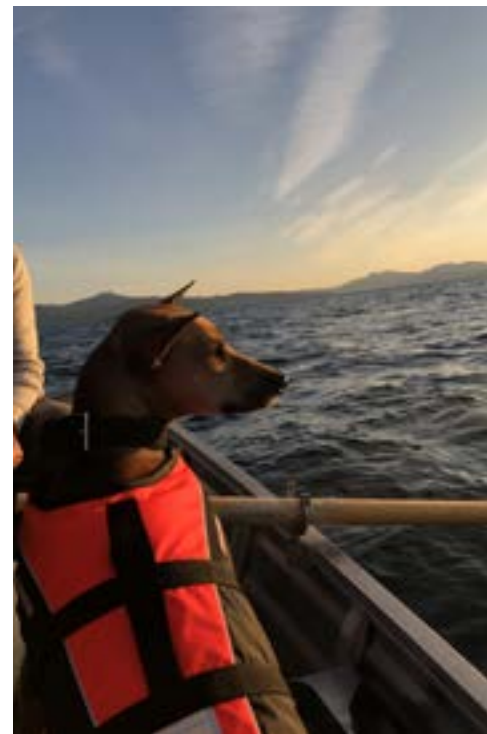
Side 19

«Babydog» – den store klassereisen

Sommeren 2018 flyttet vi tilbake til Myanmar. Mens min partner (Nevena) gjorde feltarbeid for sin mastergrad i freds- og konfliktstudier, jobbet jeg (Andreas) for FN.

Jeg var utstasjonert i Rakhine-staten, som de siste årene har vært herjet av borgerkrig og etnisk rensning: I 2017 ble hundrevis av muslimske landsbyer brent ned av myndighetenes sikkerhetsstyrker, og mer enn 700.000 mennesker ble drevet på flukt. Min jobb var å lede FNs humanitære arbeidet i området, og koordinere aksess med myanmarske myndigheter.

Midt i kaoset fant vi en liten valp. Eller rettere sagt, en liten valp fant oss: En dag vi spiste middag på en lokal restaurant like ved UNICEFs feltkontor dukket det plutselig opp en særdeles glad og logrende hund, som etter hvert begynte å fotfølge oss. «Babydog» bodde på det tidspunktet på parkeringsplassen bak UNICEFs kontor, hvor hun fikk mat, kos og vaksiner av de ansatte (som også hadde gitt henne navnet sitt). Men etter hvert som månedene gikk knyttet hun seg mest til Nevena og meg, og ved juletider valgte vi å adoptere henne.

Først flyttet vi

henne til Yangon (den største byen i landet, hvor Nevena hadde sin base), og der ble hun stuert, lærte å gå tur i bånd og fikk et kosthold som gjorde henne sunn og frisk. Deretter – da FN-oppgavet mitt var over i juni 2019 – fløy vi henne hjem til Norge. Flytteprosessen ble en stor suksess, og «Babydog» elsket livet ved Sofienbergparken fra første stund. Men aller gladest var hun kanskje da vi besøkte Virek i juli, og ikke minst da vi tok henne med på hytta ved Jollvatnet. Der løp hun ekstatisk rundt i timesvis, og jaktet mus og spiste grillpølser. Og selv om hun kommer fra tropiske strøk, elsker hun også norsk vinter og snø – selv om tykke vinterklær er påkrevet.

Andreas Indregard

Kjøp og salg av eiendom

Det er stor omsetningsfart på eiendommer i bygda for tida, så det er ikke greit å følge med for alle og enhver. I beste dagspressestil presenterer Austavinden her en liste over omsatte eiendommer siste år:

- Ioan og Margareta Pop har solgt (tidligere huset til Alfred og Gunvor Nygård) til Jim Nerberg (29), Elin Holtet (30) og Emre Holtet (3).
- Ann-Cathrin Stokkedal (tidligere huset til Rønnaug Indregard) har solgt til Esben Haldorsen og Anita E. Simonsen-Berge.

- Osvald og Ingebjørg Eilertsen har solgt til Svein Yngve Eilertsen.
- Øystein og Lill Ann Johansen har solgt huset sitt på Krøkebæreneset til Petter Hamnvik (55).
- Albert og Grethe J. Bjerkelund har solgt hytta si på Løberg til Eeke M. Nijdam.
- Sania Nisic og Ronny Olsen har kjøpt huset de har leid i 17 år Skjærvik hos Ivar Ravn.
- Robin Pettersen holder på å selge huset (tidligere huset til Kristel Langhard og Hans Gundersen).

BESØK FRA AUSTRALIA

Indregard fikk i august besøk av den australske sjamanen Dimitri Miteff, som ville oppleve samisk kultur. Her er noen bilder fra den samlingen som ble resultatet.

Bålpanna

Augustkveld

Til høyre: Hvem vet hva sohm trommes sammen her...

Ingrid og Dimitri

Gamle juleskikker

I heimbygda mi hadde vi en skikk som vi kalte julsåka. Lillejulaftens kveld snek vi oss ut mellom hushjørnene for å gjøre små pek i nabolaget. Det var mest småtterier vi drev med, men noen av den litt eldre garde hadde en gang byttet to haner som holdt hus sju kilometer fra hverandre, i ytterkantene av bygda.

Fra gammelt av gikk julsåka ut på å snike seg ubemerket inn hos folk og legge barkvister i sengene deres. Etter hvert ble det mer kreativt, og en godt voksen mann tok en flådd sauespel etter slaktinga, pyntet den med fiken og dadler og hengte opp i flaggstanga til en nabo. Kvelden før nyttårsaften var det tid for en ny runde. Da var det nyttårssåka, men den var ikke like utbredt som julsåka.

Jeg har ingen kjennskap til hva som var opprinnelsen til denne skikken, eller hvor langt tilbake i tid den har eksistert. Etter hvert utartet sååka til rampestreker og tilløp til hærverk. I dag går barna julebukkk, og skåkekvalden er i ferd med å gå i glemmeboka. Og det er like greit.

Trond

NY VERDENSREKORD

Å sette rekorder har lenge vært en stor motivasjonsskaper for menneskan. Gjøre noe som ikke er gjort før. Komme i Guinness rekordbok. Eller noe sånt.

Når man blir så gammel som eg er og det begynner å bli tungt å gå oppover bakkan til fjells, særlig med en liten kols å dra på, må man spe på med motivasjonstriks. De gamle knepan – de med at «du får så fin utsikt når du kommer opp den bakken!» - er utslitt og uvirksomme i dag. Her må det skarpere lut til.

Så da ville eg liksom godt dra til med en verdensrekord. For eksempel den her: Verdensrekord i å være den eldste som har gådd opp til Jollvatnet (5 km, 475 moh.). Her er eg i den heldige stilling at vi har hyttebøker som går heilt tilbake til 1935, da hytta vår blei bygd. Og ei grundig gransking viser at den eldste som hadde gådd opp før mitt rekordforsøk, er mor mi, Sigfrid. Ho var 76 år og 4 måna da ho siste gangen gikk opp til Jollvatnet, den 17. juli 1987. (Om det

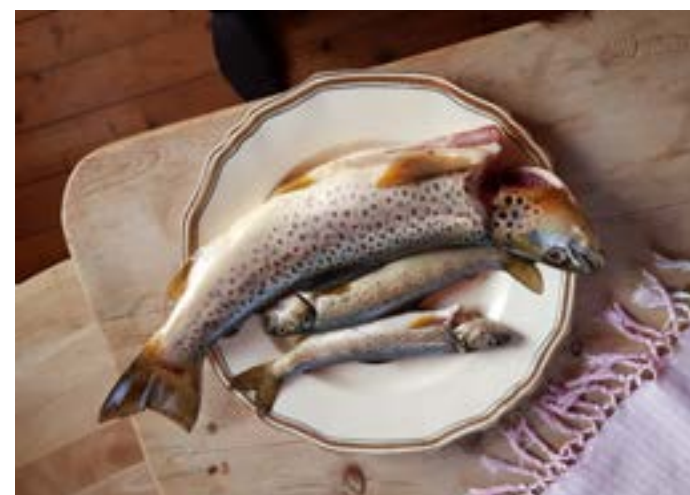
Rekordholderen endelig fremme i fin form!

er nå gamle som gikk opp før 1935, mangler vi opplysninger om det – så de tar vi ikke hensyn til.)

Det fine med en sånn rekord er man kan ta all den tida man treng, og kvile så mange ganga og så lenge det behøves. Med det som utgangspunkt la eg i vei 23. august i år. Og etter 3 timers gange, nådde eg hytta, i god form. Verdensrekorden var et faktum! Den er nu 78 år og 7 måna, for de som vil ha det i klare tall.

I tillegg fikk eg lagt opp ny torv på en del av taket som hadde fått 'høgt hårfeste'. I alle fall en av de tre fisken som beit på var av brukbar størrelse. Og enda en god ting er utfordringa som ligg i å sette ny rekord neste år. Vi får se!

Martin

Sommerfjøsvegen

Eiendomsforholdene rundt veien fra E6 og opp til kirkegården ble formalisert under jordskiftesaken for noen få år siden. Den nedre delen av veien kalles Sommerfjøsvegen og strekker seg til og med de øverste husene. Veien videre oppover er Kirkevergens ansvar.

Sommerfjøsvegen drives og eies av de som bor langs veien, samt to grunneiere, pluss Kirkevergen. Vi utgjør et veilag som har ansvar for drift og vedlikehold av veien.

Øvre del av veien ble oppgradert for noen år siden, mens strekningen fra Smibekken og ned til E6 ikke ble utbedret. Den er i dårlig forfatning, især

i vårløysinga. Etter planen skulle den bli oppgradert i høst, med fiberduk, pukk og grus. Vi måtte utsette arbeidet til neste vår på grunn av entreprenører med fulle ordrebøker.

Selv om dette er en privat vei, har vi ikke satt noen restriksjoner på bruken av den. Både de som skal opp til kirkegården og de som skal til skogs og fjells, får bruke veien fritt. Det eneste vi ber om, er at det kjøres hensynsfullt og forsiktig, særlig i vårløysinga og på glatt og dårlig føre.

Trond

Tinntrådkurs

I sommer fikk jeg kontakt med ei dame som heter Jenny Ann Jejeli. Hun er en sørsame fra Sverige og som nå bor på Sortland. Jeg spurte om hun kunne tenke seg til å ha kurs her på Grendehuset på Virak, og det sa hun ja til med en gang. Kurset ble lagt til i midten av oktober. Hun kom kjørende med bobilen sin og bodde i den under kurset utenfor Grendehuset. Tinntråarbeid er et samisk håndarbeid som pynt på skinnarbeid. Jenny hadde med seg alt av materiell og reinskinn, som vi trengte for å lage armbånd, nøkkelring og kaffeposer. Kurset var fullbooket med 8 deltakere og varte hele lørdag og søndag. Alle var så konsentrert og oppslukt i arbeidet at tiden gikk fort. Vi har allerede bestilt henne til å komme tilbake til neste år for å ha et videregående kurs for oss, hvor vi bl.a skal lage vesker. Hun hadde med seg mye fint arbeid og vesker som hun selv hadde laget.

-Toril-

Skinnfellkurs

Helga 22.-24. november kom Bjarne Jota fra Lødingen tilbake til Grendehuset for å holde et skinnfell sykurs. Kurset ble fulltegnet i full fart med 15 deltakere. Nord-Norsk Pensjonist skole synes det er kjempes fint å avholde kursene sine her i distriktet på Grendehuset.

Gymsalen har godt lys og er stor nok til at alle får store bord. Det trengs når man skal sy sammen to eller flere skinn til en fell. En del av kursdeltakerne hadde gått flere kurs tidligere og noen var nybegynnere. Selv om man har gått flere kurs får man inspirasjon til å lære mer i tillegg til at det er ei sosial og givende helg. En av deltakerne jobbet på et skinn hun skulle gi til gubben i julegave.

Til våren har vi et kurs i å trykke på skinn med trykkblokker, og da får gubben samme skinnen på nytt i julegave og nå med trykk på. En av deltakerne, som også maler og selger bilder, hadde med seg et portrett av en vær, som hun satte opp for "å gi oss litt dårlig samvittighet" der vi satt og sydde på skinnfellene.

Bjarne har med seg et stort utvalg av forskjellige typer saueskinn som vi kan få kjøpe. Også tidligere

deltakere kommer innom siste dag i kurset for å kjøpe seg skinn. Skinnfellgruppa møtes fortsatt første mandag hver måned på Grendehuset for sosialt samvær og skinnsyning. Vi betaler 50,- pr person i husleie, som kommer Grendelaget til gode.

Kanskje burde Grendehuset benyttes til flere typer kurs, da det er et ypperlig kurslokale.

-Toril-

Utstoppede dyr

På 1700-tallet fikk kong Fredrik I av Sverige et løveskinn i gave av herskeren av Algerie. Kongen kontaktet en konservator og ba ham stoppe ut dyret, som et symbol på storhet og makt. Konservatoren skred til verket og gjorde sitt beste. Det hadde sikkert gått enda bedre hvis han hadde visst hvordan ei løve ser ut. Med sine tetsittende øyne og en perlerad av en tanngard er løven på Gripsholm slott et besynderlig eksempel på hvordan det ikke skal gjøres, til allmenn forlystelse.

Jeg tok også med noen ubegripelige bilder av ualminnelige utstoppingsarbeider, heriblant ubetalelige og ubrukelige bruksgjenstander. Døm selv.

Trond

Moldvarp-tøfler

Gepard - verdens mes grasiøse dyr...?

Brødrister av typen "ElectroRabbit"

Det finnes folk som mener elgen er lavpanna - men underbitt er ihvertfall ikke denne karen...

Julebasaren

9. november var det atter julebasar på Vidrek grendehus. Klokka elleve åpnet dørene, og de første besøkende innfant seg allerede.

Været var friskt, og parkeringsvaktene var godt påhyrt. De gjorde en utmerket jobb og fikk utnyttet plassen til det ytterste, slik at ingen måtte parkere på E6, selv om det strømmet på med folk.

Husflidsgruppa danner ryggraden i dette årlige arrangementet, og de hadde produsert svært mye fint og kunne presentere ei rikholdig salgsutstilling som ble vedsatt og godt besøkt.

Tradisjonen tro ble det servert lapskaus, vafler, kaffe og kaker i alle størrelser og fasonger, og salget gikk strykende. Nytt av året var at folk kunne benytte bankkort til å handle eller ta ut kontanter, i tillegg til Vipps-betaling.

Vi rakk å gjennomføre tre runder med åresalg underveis, og tombolaen snurret og gikk, helt til de slapp opp for gevinster mot slutten av dagen. Mange kjøpte lodd i loddbøkene, og det meste var solgt ut da det var tid for trekning på slutten av arrangementet, rundt klokka fire.

Folk lot til å ha det trivelig, både de som handlet husflidsprodukter og de som besøkte kafeen. Noen kom og gikk, mens andre tok seg god tid og hygget seg lenge med mat og drikke.

Årets julebasar ble svært godt besøkt, og resultatet ble også rekordhøyt i forhold til tidligere år. Dette kommer godt med og vil dekke opp mye av de løpende utgiftene i laget.

En stor takk til alle som har bidratt, enten det er med husflidsprodukter, mat og drikke, gevinster eller med velvillig arbeidsinnsats! Og ikke minst takk til alle dem som valgte å legge turen innom oss denne novemberdagen. Det virker som om folk trives hos oss, og det er mange som har gitt klart uttrykk for det.

Husflidsgruppa er innstilt på å gjenta suksessen til neste år, og jeg tar neppe munnen for full når jeg sier at resten av grendelaget gir sin tilslutning til det.

Trond

Denne staute gjengen trauste parkeringsvakter sørget for orden i bilparken, og delte ikke ut en eneste parkeringsbot!

Finn fem feil

Det er merkelig med disse digitale nymotens kameraene. Man tar et bilde, og så et til... Og når man så studerer dem nærmere, er de ikke helt like! Greier du å se hva som er forskjellig på disse to som Trond har tatt?

Barnekryssord

FOTTØY	NEDBØR		FUGLE- BOLIG	UTEN BE- TALING
BILDE	SLUMRE GRIPE		BOKSEN	PREP
		BLOM- STER GAMLE		
PRE- SANGEN			ELTE	
PUGG	STORT DYR		PÅ TIME- PLANEN	
		TREKK		SKRYT
				LØPE FORT
LEVE	LEVER		OLYMPISKE	GOD JUL!
SPØRRE- KLINGER	MAN GJEN- KLING	IKKE	LEKER	HIL SEN TROND
	SLANGE		MATEN	

Nye naboer i Storhågen

I høst har det flyttet inn nye folk i Rønnaug-huset. Anita Simonsen-Berge og Esben Haldorsen heter våre nye naboer. Hun er sykepleier og arbeider ved Russeksjon Narvik, bedre kjent som Nordlandsklinikken. Han er erfaringskonsulent ved Exit og Marborg og arbeider også med rusavhengige, men har tidligere arbeidet 20 år i dagligvarebransjen.

De har lenge vært på jakt etter et hus i et landlig strøk med fine turområder, og de sier at bygda er kjent for å ha et godt miljø. De har lenge sett fram til å komme seg ut av byen og få sitt eget. De trives godt og har det som fisken i vannet. Her om dagen hadde de fire elger på besøk. Det er stille og rolig, og når de er ferdig på jobb, gleder de seg til å komme heim «på hytta».

Noe av det de setter størst pris på, er nærheten til turområdet. Det har vært en gammel drøm. De vurderte også å flytte til Øyjord, men de var ikke fornøyd med solforholdene. De gir også uttrykk for at de har fått greie naboer. På vegne av nabolaget sier jeg: Takk, det samme!

Trond

Gjerdene i utmarka

De som ferdes i utmarka opplever stadig å snuble i det som før i tida var en nødvendighet for å holde kreaturene unna voksterlig gras og andre nyttevekster på innmarka – de gamle utmarksgjerdene. Før i tida var arbeidet med å holde disse i stand en viktig del av gårdsarbeidet.

Etter hvert som dyreholdet har avtatt og forsvunnet, har behovet for dette vedlikeholdet også forsvunnet. Men det har ikke gjerdene. De ligger ennå som farlige feller for skogens dyr og vitner om fordums slit. Enkelte av disse er sågar forsynt med piggråd som fort kan rispe opp en barnelegg og lage stygge sår. I mangel på gjerdestolper, og sikkert som raske midlertidige reparasjoner, ble ofte nærmeste tre tatt i bruk. En ekstra runde med en streng og en krøkt spiker fikk det til å henge oppe. I dag er de samme trærne dobbelt så tykke, og har vokst inn strengen. Da kan det være en risiko å sette saga i stammen, noe som sikkert mange av oss med vedhogst som aktivitet har oppdaget.

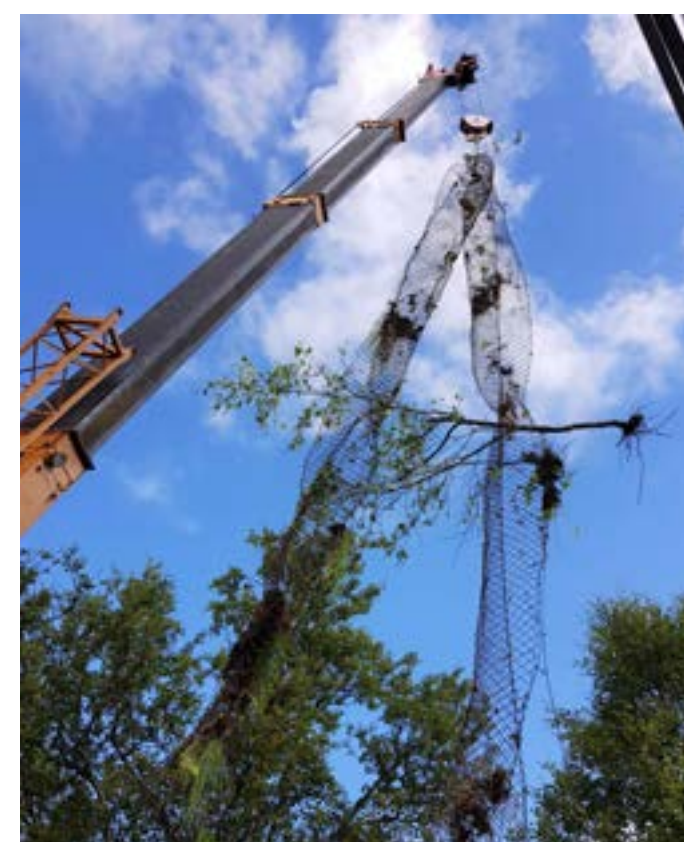
Det er ikke pent, og det er ikke bra. Her i høst fikk jeg fjerna mesteparten av gjerdet mellom Lillevolden og Nisjedalshågen. Det var et møysommelig arbeid med avbitertang, sag, og et slitte og drægan på det som lå under torva.

Alf Harald viste imidlertid fram den beste metoden jeg har sett, da han satte mobilkrana på gjerdet bak grendehuset. (Bildet). Nå er ikke denne redskapen egnet for alt som finnes oppe i skogen, men jeg oppfordrer de som eier utmark i bygda om å ta med seg avbitertanga på sine skogturer. Så kan man klippe ned og smått starte opprydding der det er verst. Jeg har sett noen bunter her og der på vår utmark, og neste gang jeg har tur oppi der, skal tanga være med.

-Anders

Sjåføren: - Luftslangen på hengeren røk, og da aktiverte bremsene seg selv

Trailerlast halvveis utfor E6 ved elva

På kvelden 14. november røk luftslangen til hengeren på en trailer på tur sørover ved elva. Dette førte til at bremsene på hengeren aktiverte seg og resulterte i sleng, slik at lasten, et betongelement på 18-tonn, løsnet og halvveis datt av. En bergingsbil og kranbil ordnet opp slik at veien åpnet for fullt i løpet av kvelden. Heldigvis gikk det bra.

Fra Naustdøra

– eller hvordan å bytte band og bete på en fembøring

Årets aktiviteter innafor naustdøra startet tidlig i år. 20 år på kjøll har satt sitt preg på Hildringstimen – og de våte somrene gjør at råtesoppen slipper til på utsatte steder.

Skipet er sjosatt, og en ny sesong venter...

Jeg har tidligere byttet noen meter skvettripe, men denne gangen var det viktigere deler av båtens konstruksjon som stod for tur. For å skjønne hva jeg snakker om, må du vite forskjellen på ei toft og en bete. Ei råttentoft er en smal sak å skifte, da den er laus og laget for å tas av når nødvendig. En bete derimot, er en del av båtens «rammeverk», og felt inn i selve skrogkonstruksjonen. De har tilsynelatende samme formål for brukeren – man sitter på dem og ror.

Nå var det en slik bete som skulle byttes. Den har hatt en langsgående sprekk i veden siden båten var ny, og sjøl om jeg har helt tjære oppi hvert år, har jeg ikke greid å stoppe råten. Jeg kunne sette kniven inn i den nesten til skafet.

Å ta ut en bete er ikke allverdens arbeid, da de er festet med trenagler. I endene er de bøydd opp mot

Kniven gikk inn til skafet...

ripa. Disse bøyde trestykkene er lagd av tilhogde røtter. Å lage ny bete til en fembøring er et lite stykke arbeid med øks, sag, høvel og et drøyt tre meter emne med dimensjon på 20x15cm. En god tømmerstokk mao. Da er det godt å ha eget sagbruk.

...men som man vet - når man tror man har oversikt, er det alltid mer. Råten har også satt seg i bandet (det man kaller spannet nå om dagen). Dette trestykket er det som bordene i båten er naglet fast i, og som går fra ripa ned mot bunnen av båten. Dette er en helt annen prosess å bytte. Det er da vi henter inn Per Einar Eilertsen, som har gjort dette før.

For å gjøre en lang historie kort; For å lage og tilpasse et nytt band, må emnet

Eget sagbruk kommer til nytte

Også bandet måtte skiftes. Møysommelig arbeid med minst hundre prøvinger...

Bordene på en nordlandsbåt er satt fast i bandene med trenagler. De gamle måtte bores forsiktig ut, og nye settes inn når bandet var på plass

sikkert ut og inn av båten et hundretalls ganger. Økse av en millimeter her og en millimeter der. Og ikke for mye. Da må man begynne på nytt. Men etter noen kvelder er alt på plass igjen.

Mens Per Einar øksa til emnene, brukte jeg tida godt, og spleiset komplett ny stående rigg. Den gamle viste tegn til svakhet, da ett av vantene røk uten forvarsel under har seilas i fjor. Rggen er av tjæra hampetau, og har stått i 19 år. Det er en ekkel følelse å ikke kunne lite på så vitele ting som tauverket i en rigg. Etpar kvelder med spleising og bendsling, og et skikkelig tjærebud seinere hang nyriggen til avdrøpping og tørk, og skuta var klar for smøring og utsetting.

Nyriggen - skikkelig innsausa i tjære. Det ble noe skikkelig griseri før den var helt tørr på ettersommeren..

Den tradisjonelle turen ned til Nordskot sammen med kystlagets andre fembøring, Frøya, så ut til å skulle bli en suksess som før om årene. Imidlertid kom sydvestkulingen på morran da vi skulle sette over fjorden fra Nordskot, så alle fembøringene ble liggende igjen sammen med de minste plastseilerne. Vi endte opp med å seile innerleia til Skutvik, og ble godt tatt vare på av den lokale båtforeninga som åpnet klubbhuset for oss for overnatting. En stor takk til dem.

Ellers har det bare vært småturer med familien på Tysfjorden i år med fiske og utflukter.

Årsrapport fra Vidrek potetavlslag

Det som så ut til å bli et glimrende potetår, slo delvis feil da vi hadde opptak i begynnelsen av oktober. Massevis av stor potet, men akk så mye skurv. Vi har aldri sett maken! Ekspertene skylder delvis på for basisk jord (skjellsand) i kombinasjon med tørketid mens plantene knollet seg.

Løsninger

Barnekryssordet:

Til Høyre

Finn fem feil

Dette mangler på det andre bildett:

Sky, fjelltopp, bærekabler, husklynge, stein i fjæra

	J		S	N	Ø		E		G						
	F	O	T	O		R	O	S	E	R					
	G	A	V	E	N		K	N	A						
	G		E	L	E	F	A	N	T						
	L	E	S		D	R	A		I						
	S	P	A	R	E	G	R	I	S						
	B	E		E	K	K	O		E	I	O	L			
	T	O	N	E	R		O	R	M		R	I	S	E	N

Vi tar gjerne i mot gode råd. Et annet problem er et potetene sprekker. Er det noen som har tips?

Til neste år skal vi få tak i annen settepotet. Det KAN jo være at rosenpoteten og trollpoteten som vi hadde mest av rett og slett ikke trives i jorda vår?

Husmaling

I begynnelsen av august var det dags for å male huset på Lillevolden. Det er

15 år siden sist, så det trengtes. Stillaser er et fantastisk verktøy, og kommer garantert til å bli brukt flere ganger. Det er behagelig å sitte og dingle med beina med kittsparkelen og se at vinduene igjen er tette og fine. I samme slengen fikk vi røska ned de gamle telefon- og strømledninger som ikke var i bruk.

Etter hvert skal vi også få gjort en takjobb og få gjort noe med det elektriske. I år har vi også brukt huset en del, og vi har fått restaurert opp ett av soverommene og fått parkett på stuegolvet, samt fylt opp vedskottet. Spesielt hyggelig var det at Grethe og Jens var oppe og brukte huset i forbindelse med Olgas 100-årsdag, og vi håper at resten av familien også vil ta seg turer i ny og ne. Så får vi se om Sølvigjør alvor av sitt sabbatshalvår, så vi kan flytte ut dit med høns og hund for ei tid...

-Anders

Per Einar viser frem de nye skjeklene til den gamle hyppepløgen som han har restaurert.

Dørstokkmila....

Ny nabo i Løberget

Eeke Nijdam har nettopp kjøpt Albert Bjerkelunds fritidshus i Løberget og søker om å få det omregistrert til helårsbolig.

På spørsmål om hva som får ei dame fra Nederland til å bosette seg i Norge, svarer hun spøkefullt at alle vil ha det de ikke har. De som har glatt hår, vil ha krøller, og de som har krøller, vil ha glatt hår. Hun vil ha fjell, og hun trives godt med den nordnorske naturen og kulturen, som er avslappet og uten for mye stress.

Hun arbeider til daglig som matematikklærer ved universitetet i ei midlertidig stilling, men hun håper den blir fast. I tillegg veileder og hjelper hun studentene i deres bestrebelser.

Eeke liker å bo i naturen, og Virak var tilgjengelig og innenfor hennes budsjett. Derfor slo hun til da anledningen bød seg. Først hadde hun vurdert å bygge

i Narvikfjellet, men så ble disse planene kansellert. Hun vurderte også å slå seg ned i nærheten av Tinja eller på Trældal.

Hun trives godt hos oss og opplever miljøet som inkluderende. Folk kjenner henne igjen og ønsker takk for sist, og hun gleder seg til fortsettelsen.

Noe av det hun liker best, er alle utemulighetene. Selv om hun bare har bodd noen få uker i bygda, gleder hun seg over kombinasjonen av skog, fjell og fjord, og hun ser fram til å prøve ut sommerens muligheter, slik som svømming eller turer med båt eller kajakk. Også turer på ski eller til fots i sommerfjellet er noe hun ser fram til.

Vi ønsker Eeke varmt velkommen til bygda.

Trond

Løsning på kryssordet

										H	T	R	T	P					
										N	Y	P	E	R	O	S	E	N	E
										T		P	Y	G	M	E	E	R	
										T	A	P	E	N	E		E	F	
										L	E	T	E			L	S		E
T	T		T	I	L	T	A	K											
			I	H		K	U	E	U	R	O	R	T						
U	H	E	L	L	S	V	A	N	G	E	R	T	T	E	R				
S	V	I	N	G	R	A	D	I	U	S		O	T	E	R	B	I	T	
	E	E		A	N	D	E	D	A	M	M	E	N		S	Y	D	E	
A	R	R		I	S	T	E	R		M	A	S	T		B	A	S	E	N
I	D	E		L	E	E		N	O		J				O	R	K	T	
	A	N	N	E	T		H	E	R	R	E		T	O	M	B	O	L	A
	G	E	I	R		L	I			O	S	E	A	N		E	L	E	V
A	S		T		Y		G	A	S	S	T	A	N	K	E	N	E		S
	S	E	T	E	T	R	E	K	K		E	N	E	T	T		V	G	
A	T	T	I	T	R	E		T	U	F	T		K	L	E		L	E	A
	E	S	T	L	E	N	D	E	R	E			R				O	D	D
Ø	M		A	E	R	O	D	R	O	M	E	N	E		S	Ø	K		G
	N	A	L					U	N		D	E	M	O	K	R	A	T	I
R	I	S	L	E		M	E	T	N	I	N	G		L	O		L	O	L
	N	I	S	S	E	R				D	A	L	S	I	D	E	R		L
	G	A	S	S			B	A	N	E	R		L	V	A		U	T	E
			K	E	T	O	N		A		I	I	I		A	T		H	
N	I		O	K	T	O	B	E	R	L	U	F	T	A		V	E	D	

Baksidebildet...

Denne sida blir baksida på telefonlista som du har revet ut og hngt på veggen ved telefonapparatet ditt... Nå er vel sikkert så at du ikke har noe fast sted for telefonapparatet slik som i gamle dager - men da kan du nå likvel haarket på lur ett eller annet sted... ..Eller - hvis du er blitt helt digital, kan du jo bare ta et bilde av den ig ha som bakgrunnsbilde på telefonen din - eventuelt sette deg ned med lista og legge inn alle telfonnumrene i adresseboka på telefonen.

Uansett - Her tar vi med et nydelig bilde, som vi tror er Ingrid's utsikt ved skrivebua si nede på Lundneset. Kanskje vi får en "hjemme-hos-reportasje" derfra i neste nummer?

Vi håper du har hatt fornøylig og underholdende lesing av 40-årsnummeret av avisen. Redaksjonen ønsker alle en riktig god jul og et godt nytt år!

-Austavindredaksjonen

Telefonliste for bygda 2019

Navn	Mobil- og fasttelefon	Epost
Andrèsson, Valur	40621702	nextbay66@gmail.com
Bjerkelund, Randi og Alf-Harald	97673056 (R), 90580809 (AH)	alfbjerkelund11@gmail.com
Bjerkelund, Øystein	41621009	bjerkelund.dragrace@gmail.com
Brink, Gerd	99407242	gerdjbrink@hotmail.no
Eidissen, Anne-Berit Søfteland	95883423	aberits@gmail.com
Eidissen, Asbjørn Søfteland	41425630	asbjoern.eidissen@gmail.com
Eidissen, Øyvind Søfteland	96200496	moppisas@gmail.com
Eilertsen, Ingebjørg og Osvald	90125037 (I), 99033401 (O)	osvald.eilertsen@gmail.com ingebjorg.eilertsen@gmail.com
Eilertsen, Svein Yngve	91767715	svein.eilertsen@gmail.com
Evensen, Sissel	41563738	sisevens@online.no
Gundersen, Hans	951 98 609	hansgundersen9@gmail.com
Hansen, Geir Eirik	99306121	geir.eirik@gmail.com
Hansen, Gunnar Leif og Toril Ranheim	93851011 (G) 911 34 493, (T)	guhans5@online.no torilr.hansen@gmail.com
Haldorsen, Esben	99560047	Esben@marborg.no
Hamnvik, Petter	41280850	petterhamnvik@gmail.com
Hansen, Monica	41474742	monica@ascas.no
Holtet, Elin	97473748	elinholtet@gmail.com
Indregard Ingrid How og Martin	41557932 (I), 90772497(M)	ingridhowindregard@gmail.com (I) martini@online.no (M)
Jensen, Anita	91879889	jensenanita@gmail.com
Jensen, Trond	99018996	virak41@gmail.com
Johannessen, Johnny	47381573	jojo@banenor.no
Josefsen, Renate	97195481	renjo26@yahoo.no
Kristensen, Hanna Alsterlind	98498466	halsterlind@gmail.com
Langhard, Kristel	952 43 889	krjalang@online.no
Larsen, Gunn og Torfinn	91154217 (G), 90726025 (T)	torf-la@online.no
Lundberg, Synnøve og Bjørn	46936665 (S), 95203449 (B)	Holtvik57@gmail.com
Løkken, Ole Kristian	91573724	spole@online.no
Marteinsdottir, Rosa	90069256	rosabreida@gmail.com
Nerberg, Jim	47174277	Jim.nerberg@gmail.com
Nijdam, Eeke	46522697	eeke.m.nijdam@uit.no
Olaussen, Vera	90614787	veraola@online.no
Olsen, Berit	92293352	berit.olsen45@gmail.com
Olsen, Ole Magnus	41230431	olemagol@hotmail.com
Olsen, Olga	97475405, 76941474	
Olsen, Torgunn	97187286	torguno@online.no
Overvåg, Liv	96238642	
Ravn, Anita Didriksen og Svein	94838916 (A), 45397185 (S)	anitaravn@live.no, sve_rav@hotmail.com
Ravn, Tove og Ivar	416 94 409 (T), 90023135 (I), 76954232	ivravn@gmail.com
Rønning, Embret	976 52 883	embret.ronning@gmail.com,
Røsås, Gerd	41638457	
Røsås, Roger og Sylvi	90882959 (R), 90868270 (S)	Roger.roesaas@gmail.com sylros@vgs.nfk.no
Simonsen-Berge, Anita E.	41204209	anitaevelyn@hotmail.com
Solberg, Thor Ivar Morten	41474741	thor-ivar@ascas.no
Solli, Frank	90934296	frankgsolli@gmail.com
Solum, Anita	99306116	anita.solum@hotmail.com
Wright, Sean	92270952	seanw4425@gmail.com
Zachariassen, Shanny	97762185	
Øgsnes, Sølvi og Anders	41729927 (S), 90986117 (A)	post@breidablikk.no (S); adm@hildringstimen.no (A)
Østrem, Trond	99317710	trond.ostrem@uit.no